

అజ్ఞాత కథకుడు

బోర్లాపడుకుని పత్రిక చదువుకుంటున్న సరోజిని ఒక్క పెడబొబ్బ పెట్టి లేచి కూచుంది.

“చూశావా, సత్తెం అన్నయ్యా?”

పడక కుర్చీలో పడుకుని ఇంగ్లీషు హాస్యనవల చదువుకుంటున్న సత్తెం పుస్తకం మీదనుంచి కళ్ళు తియ్యకుండానే ప్రశ్నార్థకంగా “ఊఁ!” అన్నాడు. ఆ చిన్న శబ్దంలో ‘నా చదువు అనవసరంగా పాడుచెయ్యకు. నువ్వు అయినదానికీ కానిదానికీ ఆర్భాటం చేస్తుంటావు. ఆ మాట నాకు తెలుసు, నీకూ తెలుసు. నాకు తెలుసునని కూడా నీకు తెలుసు. నన్ను పలకరించటం గురించి పునరాలోచించుకో. నిజంగా అవసరమైతేగాని మళ్ళీ పలకరించకు’ అన్న అర్థం ఉన్నది. చిన్నన్న ఇంటివాళ్ళందరితోనూ ఇటువంటి భావగర్భితమైన శబ్దాలు చేస్తుంటాడు. వాటి అర్థం సరోజినికి తెలుసు. అయితే ఆమెలో ప్రత్యేకత ఏమంటే ఆమె ఈ భావాలను కొంచెమైనా లక్ష్యపెట్టేదికాదు. ఆడదిగా తనకు కొన్ని అధికారాలూ, ప్రత్యేకతలూ ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు, ఎంత తాను కోపం తెప్పించినా సత్తెం పళ్ళు కొరకగలడేగాని అంతకుమించి ఏమీ చెయ్యలేడు. ఈ అధికారం చాటున ఉండి ఆమె పెద్దన్న అయిన లక్ష్మింపతిని కళ్ళనీళ్ళదాకా తెస్తూండేది. చిన్నన్న అయిన సత్తెంను పళ్ళుకొరికినదాకా రెచ్చగొడుతూండేది.

అయితే ఇప్పుడు సరోజిని అటువంటి ‘మూడ్’లో లేదు. ఈ సారి ఆమెది తెచ్చిపెట్టుకున్న ఆవేశం కాదు.

“వీడెవడో ఈ కథచూడు ఎట్లా రాశాడో? అంతా మనమీదే అన్నయ్యా!”

సత్తెం ఇక ఉదాసీనంగా ఉండి లాభంలేదు. ఎవడో తనమీద కథ రాశాడన్న ఆరోపణ వచ్చిన తరువాత దాని విషయం తేల్చుకోకుండా వుడ్ హాస్ హాస్యం ఆస్వాదిస్తూ పోవటం అంతరాత్మగలవాడు చేసేపనికాదు.

కొద్దిరోజుల క్రితం సరోజిని ఇట్లాగే దారే వెళ్ళేవాడి మీద ఒక ఆరోపణ చేసింది - వాడు రోడ్డుమీదుగా పోతూ తనకేసే చూస్తూ వెళ్ళాడని, “చూస్తే చూశాడు లెస్తూ” అన్నాడు లక్ష్మింపతి. వాణ్ణి పట్టుకుని శిరచ్ఛేదం చేసి వాడి తల తెచ్చి సరోజిని కాళ్ళముందు పెట్టి,

“నీపగ తీరిందా?” అని అడగవలసిన భారం సత్తెం మీద పడింది. అంతపనీ చేసేవాడే, వాడు దొరికినట్టయితే. “ఈసారి వాడు మన ఇంటిముందుగా వెళితే నాకు చెప్పు” అన్నాడు సత్తెం. సరోజినికి సగం పగ తీరినట్టే అనిపించింది. వాడు మళ్ళీ కనిపిస్తాడేమోనని ఆమె చాలా రోజులు పని మానుకుని నిరీక్షించింది. కాని ఆ పిరికి వెధవ మళ్ళా రాలేదు. తన పగ సొంతం తీరనందుకు కాబోలు సరోజిని చాలా నిరాశ చెందింది....

“ఎవరా కథ రాసినవాడు?”

“ఎవడో ఏట్లోవాడు!” అంటూ సరోజిని పత్రిక పేజీలు తిరగేసి కథకుడి పేరు చూసింది. “ఎవరో ఎ.ఎన్.రావుట.”

ఆ పేరు సత్తెం రెండు మూడుసార్లు మననం చేశాడు, ఎవరి ముఖమైనా స్ఫురిస్తుందేమోనన్నట్టుగా.

“పొడి అక్షరాలు ఏడిచాడు, ఎవరన్నా కనుక్కుపోతారని” అన్నాడు సత్తెం. “ఒకవేళ ఎ. నారాయణరావేమో. నరసింహారావుకూడా కావచ్చు. నాగేశ్వర్రావెందుకు కాగూడదూ? ఇటువంటి పేరుగల కథలు రాసేవాడెవడూ జ్ఞాపకం రావటంలేదే?”

“అసలది దొంగ పేరై ఉంటుంది.”

“అట్లా అయితే మనం చచ్చినా కనుక్కోలేం” సత్తెం కుర్చీలో మళ్ళా చేరగిలబడి పుస్తకం చదివే యత్నం చెయ్యసాగాడు.

సరోజినికి గొప్ప నిరుత్సాహం కలిగింది. ఇంకా ఎంతో కర్మకాండ జరగవలసి వుండగా అప్పుడే సత్తెం చేతులు కడిగేసుకోవటం ఆమెకిష్టంలేదు.

ఈ కథకుడి శిరస్సు ఖండించి తెచ్చి సరోజిని పాదాల దగ్గర పెట్టే బాధ్యత తనమీదనుంచి జారిపోయినందుకు సంతోషిస్తున్న సత్తెం, సరోజిని మాటలకు బిగుసుకుపోయాడు.

“ఈ కథ నువు కూడా చదువు. తరవాత మెల్లిగా కూచుని ఆలోచిస్తే ఎవరు రాసిందీ తెలుస్తుంది. ఎవడో బాగా యెరిగినవాడే అయివుంటాడు” అన్నది సరోజిని.

హాయిగా వుడ్ హౌస్ చదువుకుంటున్న ప్రాణిని పని పెట్టుకుని మనో వేదన కలిగించే ఆ కథ చదవమంటే ఎట్లా వుంటుంది? సరోజిని వొట్టి ‘మోర్నింగ్’ మనిషి అయి వుండాలి. మనస్సుకు అసహ్యమైన వివరాలు కలిగించే వాటిని పనిపెట్టుకుని వెతుకుతుంది. కిందటేడు ఎవరో ఆడది మొగుడితో పోట్లాడి బావిలోపడి చస్తే శవాన్ని చూడటానికి పరిగెత్తింది. ఆ శవాన్ని సరోజిని పదిరోజులపాటు భోజనాల దగ్గర, పడుకోబొయ్యేటప్పుడూ వర్ణిస్తూనే వుంది. సత్తెం ఇటువంటి జుగుప్సాకరమైన విషయాల జోలికి వెళ్లేవాడు కాదు. తప్పనిసరి అయి వాటిని ఎదుర్కోవలసివస్తే చలించేవాడు కాదు. సరోజిని తనకన్న ఎక్కువగా చలించినట్టు కనబడుతూ వాటికోసం వెతుకుతుంది. అందుచేత ఆమె మనస్తత్వం సత్తెం

వూహించలేకపోయేవాడు, ఆమెకు వాస్తవంగా జుగుప్స కలిగించేవి ఇష్టమనీ, పైకి ఇష్టంలేనట్లు నటిస్తుందఖీజీ అతనికి చాలాసార్లు తట్టింది. కాని ఈ మాట పైకి అంటే యిక యింటిల్లిపాదికీ నాలుగు రోజులపాటు నిద్రాహారాలుండవు. సరోజినే ఒక జుగుప్సాకరమైన విషయమన్నట్టుగా భావించే వాడు సత్యం.

ఇంతకీ ఆమె తననా కథ చదవమంటుంది. చదివి చేసేదేమీ వుండదు. అందులో నిజంగా తమ కుటుంబం గురించి ఏమన్నా రాసి వుంటే తనకు మనఃక్లేశం కలగటం తథ్యం. దాన్ని చదవకపోతే వుండే క్షేమం చదివితేలేదు. ఒకసారి తను కథ చదివాడో, హత్యకేసులో సాక్షి అయినట్టే.

“నువు సొంతం చదివావా? నువు చదువు నేను మెల్లిగా చూస్తాలే!” అన్నాడు సత్యం ముఖానికి వుడ్ హౌస్ అడ్డం పెట్టుకుంటూ.

“అయిపోయింది. ఈ ఒక్క పేజీ చదివి నీ కిస్తా” అన్నది సరోజిని.

తిరిగి వుడ్ హౌస్ పారవశ్యంలో పడిపోయిన సత్యం వాస్తవ ప్రపంచంలోకి వచ్చేసరికి సరోజిని పక్కన నిలబడి వుంది. అతని ముఖంమీద పత్రిక వుంది “చదువు నీకే తెలుస్తుంది” అంటున్నది సరోజిని.

బలవంతాన సత్యం వుడ్ హౌస్ ను పక్కనపెట్టి పత్రిక అందుకున్నాడు. సరోజిని ఇంతసేపూ మాట్లాడుతున్న కథపేరు “పెళ్ళి ఇక్కట్లు”. కథకుడి పేరు ఎ.ఎన్.రావు అని వుంది. సత్యం కథను మొదలుపెట్టి చదవటానికి బదులు పైనుంచి కిందికీ, కింది నుంచి పైకీ, పక్కలకీ చూడసాగాడు. పేజీలు తిప్పి, “అబ్బో, చాలా పెద్దకథే!” అన్నాడు.

“పైకి చదువు - నేను కూడా వింటా” అన్నది సరోజిని. ‘నేను వినేట్టు చదివితేగాని నీకా కథ అర్థం కావలసిన విధంగా అర్థంకాదు’ అన్నట్టు.

“నువు చదివితీవిగా?” అన్నాడు సత్యం.

‘నువు ఆ కథ రాసినవాడిపక్షం కావాలని చూస్తున్నావు గామాలు, ఈ పప్పులు నా దగ్గర వుడకవు’ అన్నట్టుగా ముఖం పెట్టింది సరోజిని. “సుందరి వరండా స్తంభాన్ని ఆనుకుని కూనిరాగాలు తీస్తూ రోడ్డుమీద పొయ్యేవాళ్ళని అదోరకమైన దొంగ చూపులు చూస్తున్నది” అని చదవసాగాడు. సత్యం, ఎవరో తనను తోస్తున్నట్టుగా.

“సుందరి అంటే ఎవరో తెలుసా? నేనూ? నేను వరండాలో నిలబడి రోడ్డుమీద పొయ్యేవాళ్ళని దొంగ చూపులు చూస్తానా?” అని దబాయించింది సరోజిని.

“అయినప్పుడా సుందరి నువ్వే అని యెందుకనుకోవటం” అన్నాడు సత్యం కొంచెం విసుగుగా.

“ఇంతేనా నీకు తెలిసింది? చదువు మరి. ఆ సుందరికీ నాలాగే పదహారో ఏడు.

దానికి కూడా సినిమాలో వేషం వెయ్యాలనుందిట” అన్నది సరోజిని మూతి ముడుచుకుంటూ.

“నీకు సినిమాలో వేషం వెయ్యాలనుందా?” అన్నాడు సత్తెం ఆశ్చర్యంగా.

“ఎవరికి మాత్రం ఉండదేమిటి?” అన్నది సరోజిని.

“అందరికీ ఉండేటప్పుడు ఆ సుందరి నువ్వే అని ఎందుకనుకోవాలి” అని అన్నాడు సత్తెం.

“ఒక్కమాట చదివి ప్రశ్న వేస్తాడేమిటి? చదువూ. అది కూడా థర్డ్ ఫారం పాసయి చదువు చాలించిందట.”

“నువు నాలుగునెల్లు ఘోర్తుఫారం వెలిగిస్తావిగా?”

“తేడా ఏమిటో?”

“ఇంకేం పోలికలున్నై?”

“చదవమంటే చదవడేం? నేను పెళ్ళికోసం తహతహ లాడుతున్నానుట! ఎవరో స్నేహితురాలి దగ్గర రహస్యంగా సెక్సు పత్రికలు చదివానుట!”

“నువ్వంటే ఈ సుందరనేగా నీ ఉద్దేశం?”

“కాదు, సుందరంటే నేనేనని వాడి ఉద్దేశం - ఆ రాసినవాడి ఉద్దేశం.”

“ఇంతకీ నువు స్నేహితురాలి దగ్గర సెక్సు పత్రికలు చదివావా?”

“నువే తెస్తావుగా ఏవేవో పత్రికలూ?”

“నువు వాటిని చదివినప్పుడు కూడా రాశాడని రోషమేం?”

“సెక్సు పత్రికలు చదవటం తప్పా? అందులో ఎంతో విజ్ఞానం ఉంది.”

“మరయితే నువ్వెందుకు గింజుకుంటున్నావో నాకు తెలియటంలేదు.”

“నీ కొకటి అర్థంకాదు. నేనా సెక్సు పత్రికలు చదివి చెడిపోయానుట - వాడంటున్నాడు.”

“సుందరి చెడిపోయినట్టుగా రాశాడా ఏం?”

“అదొక్కటే తక్కువ.”

సత్తెం పూర్తిగా అయోమయంలో పడ్డాడు.

“నేనీకథ చదివేస్తానుగాని ఈ సుందరి ఏంచేస్తుంది చెప్పు?”

“ఏంచేస్తుందా? ఆ కథ చెప్పేవాణ్ణి పెళ్ళాడేస్తుంది! ఈ కుంకను చూసి నేను ప్రేమిస్తానుట - హూఁ!”

“ఇంకేం? నిన్ను గొప్పగానే చూపించాడుగా? ఎందుకీ ఉక్రోషం? నన్ను గురించి ఎవరన్నా అట్లా రాస్తే నేను ఎంతో సంతోషిస్తా!”

“నిన్ను గురించీ ఉంది అందులో. నువ్వు బియ్యే పాసయి వాజల్లే ఇంట్లో కూచున్నావుట. నా పెళ్ళి సంగతి నీకు పట్టదుట.”

“వాజ అనేమాట అందులో లేకపోవాలీ నీ పళ్ళు రాలగొడతా!” అన్నాడు సత్తెం, ఆడదానికి చూపవలసిన మర్యాద కాస్తా మరిచిపోయి.

“ఉండకుండా ఉంటుందా ఏం? మొత్తానికి నువ్వు వాజవన్నట్టే రాశాడు.”

“పోనీ నాకన్నా నిన్నే బాగా రాశాడు గద! కథ చదివి నే నేడుస్తాలే. నువ్వు నిశ్చింతగా ఉండు.”

సత్తెం తిరోగమిస్తున్నట్టుగా తోచి సరోజిని పంచాంగం విప్పింది!

“ఈ ఇంట్లో మగవాళ్ళకి కొంచెమైనా సిగ్గు, ఎగ్గు లేదు. వాళ్ళ అమ్మల్ని చెల్లెళ్ళనీ ఎవరేమన్నా సరే పట్టించుకోరు. ప్రతి వెధవా స్నేహితుడల్లే ఇంటికి రావటమూ, మనని గురించి అవాకులూ చెవాకులూ రాయటమూ, మనం దులిపేసుకుని వాళ్ళకి కాఫీలూ ఫలహారాలూ మెక్కబెట్టటమూనూ!”

“నన్నేం చెయ్యమంటావే?”

“చాతయితే ఈ కథ యెవడు రాశాడో కనుక్కుని వాడి భరతం పట్టించు. ఇంటికి పిలిచి మేమందరం చూస్తుండగా వాడి బొచ్చురాలగొట్టి యీ దవడా ఆ దవడా వాయించి, పంపించు. నువ్వు వాజవనే ధైర్యంతోనే వాడా కథ రాశాడు.”

“నన్ను ముందు కథ చదవనీ” అన్నాడు సత్తెం. ఈ సంత తాత్కాలికంగానైనా వదిలించుకుందామని.

సత్తెం కథ చదవనారంభించాడు. వుడ్ హౌస్ కు అంకితం చేయవలసిన కాలం. ఈ దిక్కుమాలిన చెత్త కథ మీద - అందులోనూ ఒక తెలుగు కథకోసం - దుర్వినియోగమవుతున్నదే అన్న బెంగ అతన్ని బాధిస్తూనే ఉంది.

కథ చదువుతుంటే అక్కడక్కడా తన కుటుంబానికి మంచి దెబ్బలే కనిపించాయి! సుందరిపాత్ర కనీసం సగానికి సగం సరోజినే కాని రామగోపాల్ పాత్ర పన్నెండు వీసాలు తనూ! లక్షింపతి కూడా ఉన్నాడు. అయితే సుందరికి వాడు అన్నకాదు, తండ్రి. సుందరి తల్లికీ తన తల్లికీ పోలిక కనిపిస్తున్నది. కథలో గొప్ప విషయం ఏమీలేదు. సుందరికి మొగుణ్ణి సంపాదించటానికి మిగిలినవాళ్ళు చాలా యాతన పడతారు. చిట్టచివరకు పొరుగింటివాడికే ఇచ్చి చేస్తారు.

ఈ కథ తమ కుటుంబాన్ని గురించే అని సత్తెం నమ్మలేకపోయాడు. కాని తమ కుటుంబాన్ని ఎరిగున్నవాడు రాసి వుండటం అసాధ్యంకాదు. లక్షింపతి ఇంటికి వచ్చాక అందరూ కూచుని కథ చదివారు. సరోజిని లాగే లక్షింపతి కూడా, “ఇదేదో తెలిసినవాడు చేసినపనే, సందేహంలేదు. కాకపోయినా మనం వేగిరం సరోజుకు పెళ్ళి చేసెయ్యటం మంచిది” అన్నాడు, రెంటికీ గాఢమైన సంబంధం ఉన్నట్టు.

“చిన్నన్నయ్య ఇంటికి తెచ్చే వెధవ సజ్జలోనే ఒక అంట్ల వెధవ రాసి వుంటాడు” అన్నది సరోజిని.

“నాకోసం వచ్చేవాళ్ళలో సూర్యనారాయణకుతప్ప యింకెవరికీ సరిగా ఉత్తరం ముక్క రాసే శక్తి కూడా లేదే!” అన్నాడు సత్తెం.

“ఛీ, పాపం, సూర్యనారాయణ అటువంటివాడు కాదురా!” అని తల్లి సర్దిఫికెట్టిచ్చింది.

“అదీకాక వాడికి పెళ్ళయిపోయింది. ఇది రాసినవాడికి సరోజను పెళ్ళాడాలనే ఏడుపేదో వుంది. నన్నడిగితే యిది ఆ గోపాలుడిపనేమో అని -” అన్నాడు లక్ష్మింపతి.

“గోపాల్ గాడు ఇందులో ఒక్క వాక్యం రాయలేడు. నేను రాసిస్తా” అన్నాడు సత్తెం.

“పొరుగింటివాడంటే యెవరై ఉంటారూ?” అని తన్ను తాను ప్రశ్నించుకున్నాడు లక్ష్మింపతి.

“ప్రసాదరావా?” అన్నాడు సత్తెం ఆశ్చర్యంతో.

“నీదంతా చోద్యంరా. ఆ ప్రసాదరావుకు మన అమ్మాయి నిచ్చుకుంటామా ఏం? అంత కులంకూడా పాటించనంత గండకత్తెర ఏమొచ్చిందీ?”

“నీకు తెలీదులే, అమ్మా! ఆత్రం కొద్దీ రాయటానికి అడ్డేమిటి? పెళ్ళయినట్టు రాయగానే అయిపోయిందా?”

“ప్రసాదరావు రాస్తాడని నేను నమ్మను” అన్నది సరోజిని. “అతను చాలా మంచివాడు. ఇంకెవరో రాసి వుంటారు, సరిగా ఆలోచించండి.”

“ఏమర్రా? యేదో చర్చిస్తున్నట్టున్నారే?” అంటూ లోపలికొచ్చాడు భీమరాజు బాబాయి.

“రా, బాబాయ్, ఏమిటా ఉత్తరం?” అన్నాడు ఇంటిపెద్ద లక్ష్మింపతి.

“ఏముందిరా? కిందటివారం అక్కిరాజు రమణయ్యగారికి ఉత్తరం రాస్తినే. ఆయన జవాబు రాశారు. వాళ్ళబ్బాయి పిల్లను చూసుకుని ఇష్టపడితే మిగిలిన వాటన్నిటికీ సమ్మతమేనట!”

బాబాయి తన చేతిలో ఉత్తరం లక్ష్మింపతికిచ్చాడు. లక్ష్మింపతి చదువుకుని, “అబ్బాయి రేపే వస్తాడన్నమాట!”

“అవును. మా యింటికే వస్తాడు. మా రాఘవులు వెంట పంపిస్తా. పిల్లతో మాట్లాడనివ్వండి. తప్పేంలేదులే!??

మర్నాడు ఉదయం తొమ్మిది పది మధ్య పెళ్ళికొడుకు చూపులకు వచ్చాడు, కుర్రాడే. మద్రాసు స్టేషన్ లో ఉన్నాడు. చూడటానికి అందంగానూ చురుకుగానూ ఉన్నాడు. కొంచెం బిడియస్తుడు. మద్రాసు ట్రాముల్లాగే, నాలుగు మాటలు గబగబా అని అకస్మాత్తుగా

ఆగిపోతాడు. మళ్ళీ ఇంకో తోపుతోస్తేగాని కదలడు. పేరు నాగభూషణరావు. భూషణం అంటారు.

పెళ్ళికూతురువారు అతని చుట్టూ మూగారేగాని సంభాషణ ఎక్కువ సహాయ పడలేదు. ఎవరూ మాట్లాడని క్షణాల్లో పెళ్ళికొడుకు ఒంటరిగాడైపోయి చాలా యిబ్బంది పడుతున్నట్టు స్పష్టమయింది. పెళ్ళికూతురు మాత్రం ఈ సదస్యలు వుండి కూడా లేనట్టు నటించటానికి పత్రిక ఒకటి సాకుగా పెట్టుకుని పేజీలు తిరగేస్తూ, మధ్య మధ్య తల యెత్తకుండా కనురెప్పలు మాత్రం ఎత్తి పెళ్ళికొడుకును దొంగ చూపులు చూస్తున్నది.

పెళ్ళి కొడుకు దృష్టి అకస్మాత్తుగా పెళ్ళికూతురు చేతిలోని పత్రిక మీద పడింది. మునిగిపోతున్నవాడికి గడ్డిపోచ దొరికినట్టు, ప్రేక్షకుల మౌనాన్ని భరించలేకుండా ఉన్న పెళ్ళి కొడుక్కి ఈ పత్రిక దొరికింది.

“ఈ పత్రిక ఇక్కడ కూడా ఉందే!” అన్నాడతను.

“మా సరోజినికి పత్రికలంటే ఇష్టం. ప్రతి పత్రికా అయిదారుసార్లు చదువుతుంది.”

పెళ్ళి కొడుకు ముఖం జేవురించింది. అతి కష్టంమీద అతను, “అందులో నా కథ కూడా ఉంది” అన్నాడు.

“ఆఁ?” అందరూ ఆశ్చర్యం ప్రకటించారు.

“ఏదో పిచ్చి కథ, దాని పేరు పెళ్ళి యిక్కట్లు” మళ్ళీ పెళ్ళి కొడుకు బిగుసుకుపోయాడు.

సత్తెం ముఖాన కత్తివాటు వేస్తే నెత్తురుచుక్కలేదు. లక్షింపతీ, తల్లీ ఒకరి మొహం ఒకరు చూసి కొద్దిగా చిరునవ్వు నవ్వుకున్నారు.

“బలే మంచి కథ!” అన్నది సరోజిని చెక్కు చెదరని ముఖంతో, ఎవరితో అంటున్నదీ ఎవరికీ అంతు బట్టకుండా.

పెళ్ళి కొడుకు ముఖం ఆనందంతో జేవురించింది.

తరవాత భావి వధూవరులు ఒంటరిగా కూచుని మాట్లాడుకునేటప్పుడు “నిజంగా నీకా కథ బాగుందా?” అన్నాడు పెళ్ళికొడుకు.

“చాలా బాగుంది. నాలుగుసార్లు చదివాను” అన్నది, పెళ్ళికూతురు తల యెత్తకుండా.

“అటువంటి వాళ్ళుంటారు. కాదూ!” అన్నాడు పెళ్ళికొడుకు.

“ఎక్కడన్నా ఉండొచ్చు” అన్నది పెళ్ళి కూతురు.

మొదటి ముద్రణ : ఆంధ్రజ్యోతి మాసపత్రిక, మే 1953